

Jaarverslag Leerplicht en RMC

Schooljaar 2009-2010

Inhoudsopgave

Inleiding		2	
1. Werkwijze en instrumenten uitvoering Leerplicht en RMC			3
1.1 Uitvoering leerplichtfunctie		3	
1.2 Leerlingenadministratie		3	
1.3 Jeugdnetwerk 12-	3		
1.4 Regionalisering leerplichtfunctie		4	
1.5 RMC-functie	5		
1.6 Jongerenloket BLINK		5	
2. Kwantitatieve gegevens Leerplicht en RMC			6
2.1 Leerlingaantallen		6	
2.2 Vrijstellingen van de plicht tot inschrijving			6
2.3 Basisonderwijs en speciaal basisonderwijs			6
2.4 Voortgezet onderwijs, speciaal voortgezet onderwijs, MBO			7
2.5 Voortijdig schoolverlaters		10	
3. Werkwijze en uitvoering 2009-2010		11	
3.1 Voortijdig schoolverlaten		11	
3.2 Dag van de Leerplicht		11	
3.3 Leerplichtcontrole	11		
3.4 Zorg voor jeugd		12	
3.5 Verzuimcontroles		12	
3.6 Kwalificatieplicht en kinderbijslag			12
3.7 Nieuwe ambtsinstructie		13	
4. Schooljaar 2010-2011		14	
4.1 Aanwijzing en richtlijn strafrechtelijke aanpak		14	
4.2. Centrum voor Jeugd en Gezin		14	
Bijlage	Algemene informatie		15-
17			

Inleiding

Dit document bevat het jaarverslag over het schooljaar 2009-2010 in het kader van de uitvoering van de Leerplichtwet 1969. Volgens de leerplichtwet, artikel 25, brengt het college van burgemeester en wethouders jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad over het gevoerde leerplichtbeleid in het afgelopen schooljaar

In het jaarverslag is de aard en omvang van het schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten van leerplichtige jongeren van de gemeente Goirle in beeld gebracht. Voor elke jongere geldt het doel: zo min mogelijk uitval en een zo groot mogelijk schoolsucces. Instrumenten om dit te bereiken zijn de Leerplichtwet (5-18 jaar) en de RMC-functie (Regionale Meld- en Coördinatie functie (18-23 jaar).) De RMC functie is wettelijk voorgeschreven en kan worden gezien als verlengstuk van de Leerplichtwet.

In *hoofdstuk 1* wordt de uitvoering van de Leerplichtwet en de RMC functie verder toegelicht en in *hoofdstuk 2* worden de cijfers weergegeven.

In het *derde* en laatste *hoofdstuk* worden de ontwikkelingen die plaatsvonden in het onderhavige schooljaar geschetst en er wordt summier naar de ontwikkelingen in het volgend schooljaargekeken.

Tot slot is er een bijlage toegevoegd met algemene achtergrondinformatie.

1. Werkwijze en instrumenten uitvoering Leerplicht en RMC

1.1 Uitvoering leerplichtfunctie

In de gemeente Goirle was in 2009-2010 één leerplichtambtenaar (0.67 fte) actief werkzaam in deze functie ten behoeve van het primair onderwijs. Deze ambtenaar heeft uitvoerende taken, waaronder de leerplichtadministratie.

De leerplichtambtenaar neemt maandelijks deel aan de bijeenkomsten van het netwerk Jeugdhulpverlening 12-Hierin worden probleemkinderen tot twaalf jaar besproken. De leerplichtambtenaar kan zelf ook zorgmeldingen inbrengen. Verder bellen ouders en schoolleiders op gezette tijden voor informatie of advies. Daarnaast worden vrijstellingsverzoeken afgehandeld.

Verzoeken en meldingen die betrekking hebben op basisschoolleerlingen, worden in de regel zelfstandig door de leerplichtambtenaar in Goirle afgewerkt.

Een leerling uit het voortgezet onderwijs komt in eerste instantie in aanraking met een leerplichtambtenaar van de gemeente Tilburg. De gemeente Goirle krijgt alle meldingen via de gemeente Tilburg door en blijft verantwoordelijk, bijvoorbeeld wanneer de leerplichtambtenaar in Tilburg vrijstelling adviseert, stuurt de leerplichtambtenaar van Goirle de uiteindelijke beschikking naar de ouders/verzorgers.

1.2 Leerlingenadministratie

De leerlingenadministratie wordt in Goirle gedaan voor leerlingen van 5 t/12. De leerlingenadministratie van 12 t/m 22 wordt in de RMC-gemeente (Tilburg) bijgehouden.

De scholen zijn verplicht om alle in- en uitschrijvingen aan de gemeente door te geven. Deze mutaties worden door de leerplichtambtenaar verwerkt.

Een deugdelijke leerlingenadministratie is een noodzakelijke voorwaarde voor het uitvoeren van de Leerplichtwet. De gegevens worden gebruikt voor het leerplichtverslag en voor managementinformatie.

Ook taken zoals controle op absoluut schoolverzuim, het actief benaderen van scholen wanneer in- en uitschrijvingen niet overeenkomen en het verzenden van gegevens van leerlingen naar de gemeente waarnaar leerlingen zijn verhuisd, kunnen door een efficiënt leerlingenadministratie optimaal uitgevoerd worden.

1.3 Jeugdnetwerk 12-

Het netwerk jeugdhulpverlening is een plaats waar professionals signalen (kunnen) bespreken en waar werkwijzen op elkaar worden afgestemd. Het netwerk functioneert ten behoeve van kinderen tot en met de basisschooleeftijd. Professionals komen 10 keer (per schooljaar) bij elkaar om signalen, casuïstiek en afstemming van werkzaamheden te bespreken. De deelnemers aan het netwerk zijn:

het consultatiebureau (wijkverpleegkundige), het peuterspeelzaalwerk (leidster), het (school)maatschappelijk werk, huisartsen, het basisonderwijs, de GGD (verpleegkundige), Bureau Jeugdzorg, de politie en de leerplichtambtenaar. Het netwerk is opgestart om een preventieve functie te vervullen, in plaats is dat met name lichte signalen worden besproken en dat preventieve acties kunnen worden ingezet. Uit de casuïstiek die in het netwerk wordt besproken blijkt dat het in belangrijke mate om zwaardere signalen gaat.

1.4 Regionalisering leerplichtfunctie

De functie van leerplichtambtenaar is de afgelopen jaren ontwikkeld naar een rol als procesmanager die vroegtijdig signalen van risico op schooluitval vaststelt en vervolgacties coördineert bij het uitzetten van passende (school)trajecten. Hiervoor is regelmatig contact met de diverse scholen en aanverwante instanties noodzakelijk.

Scholen voor voortgezet onderwijs en de ROC's in de regio Midden-Brabant hebben veelal een regionale functie en hebben te maken met leerlingen uit diverse gemeenten. Voor scholen is het daarom van belang dat zij bij de uitvoering van beleid bij verzuim en andere problemen met leerlingen op een eenduidige en vakbekwame wijze ondersteund worden, maar ook dat zij op eenduidige wijze aangesproken worden op hun handwijze bij nalatigheid. Scholen geven aan dat in de praktijk het animo om naar kleinere gemeenten te melden snel afneemt als er geen adequate reactie volgt. Bovendien vinden scholen het slecht voor de geloofwaardigheid van de school naar leerlingen en ouders als bij het verzuimbeleid geen consequente reactie volgt van de gemeenten.

Om de leerplichtfunctie effectief en efficiënt uit te voeren is enkele jaren geleden besloten tot het regionaliseren van deze functie. De leerplichtambtenaren van de gemeente Tilburg handelen leerplichtzaken af m.b.t. Goirlese leerlingen op het (speciaal) voortgezet onderwijs en het ROC en rapporteren hierover aan onze gemeente. Eén van de leerplichtambtenaren in Tilburg is contactpersoon voor onze gemeente. Met deze leerplichtambtenaar vindt meerdere malen per jaar overleg plaats. Dan worden kort de leerplichtmeldingen en de daarop volgende acties door de leerplichtambtenaren doorgesproken en vindt consultatie plaats over complexe meldingen uit het basisonderwijs.

Daarnaast vindt enkele malen per jaar regio-overleg plaats over Leerplicht- en RMC-zaken, waarbij met name problemen bij de uitvoering van bestaand beleid en nieuwe ontwikkelingen worden besproken. In dit overleg zijn afspraken gemaakt over bijvoorbeeld het Jongerenloket Blink, nadere werkafspraken in het kader van de regionalisering en er is informatie uitgewisseld over het verstrekken van gegevens voor de RMC-rapportage en het regionaal leerplichtverslag.

1.5 RMC-functie

Sinds 1994 nemen de gemeenten in Midden-Brabant deel aan de wettelijk voorgeschreven Regionaal Meld en Coördinatiefunctie (RMC) om het voortijdig schoolverlaten (vsv) tegen te gaan. De RMC-wet richt zich op jongeren tot 23 jaar die in hun onderwijsloopbaan geen startkwalificatie hebben behaald. Een jongere heeft een startkwalificatie als hij of zij een diploma van minimaal HAVO of MBO/niveau 2 op zak heeft.

De RMC-functie heeft de taak jongeren tot 23 jaar (dus ook jongeren die niet meer onder de Leerplichtwet vallen) die nog geen startkwalificatie hebben, te registreren. Er worden maatregelen getroffen om hen alsnog een onderwijstraject aan te bieden en een startkwalificatie te doen behalen. De gemeente Tilburg functioneert voor Midden-Brabant als contactgemeente en heeft de RMC-coördinator in dienst. De gegevens over voortijdig schoolverlaters komen via de leerplichtambtenaren van Tilburg, scholen, andere gemeenten of via een re-integratiebureau binnen en worden aangeleverd bij de RMC-coördinator.

De gemeente Tilburg beheert de RMC middelen voor de regio Midden-Brabant.

Via de RMC-functie krijgt men zicht op het aantal (potentieel) voortijdig schoolverlaters (vsv'ers). Jaarlijks dient het Regionale Meld- en Coördinatiepunt een rapportage in bij het ministerie OCW.

1.6 Jongerenloket BLINK

Blink is er voor jongeren van 16 tot 23 jaar.

Voor de doelgroep kwalificatieplichtigen c.q. leerplichtigen tot 18 jaar, werken de leerplichtambtenaren en Jongerenloket Blink samen om tot een sluitend bereik en aanpak te komen.

Doelstelling blijft een startkwalificatie behalen en indien dit in eerste instantie (nog) niet mogelijk is, uitplaatsen naar werk of het aanbieden van een intensief traject.

Blink is een samenwerking tussen het CWI, ROC Midden Brabant en de gemeenten uit de regio Tilburg. Samen vormen zij in het gebouw van het CWI één loket om jongeren naar werk toe te leiden en/of terug te leiden naar onderwijs dan wel door te geleiden naar zorg.

Voor de doelgroep jongeren van 18 tot 23 jaar, zonder startkwalificatie en zonder werk, de zogenaamde vsv-ers, wordt als doel gesteld; startkwalificatie behalen en als dat niet mogelijk is een alternatief bieden zoals werk of zorg.

De vsv-ers van de gemeente Goirle worden rechtstreeks doorverwezen naar Blink.

2. Kwantitatieve gegevens Leerplicht en RMC

2.1 Leerlingenaantallen

Op de peildatum 1 oktober 2009 (schooljaar 2009-2010) wonen in Goirle en Riel 4689 jongeren van 5 tot en met 22 jaar.

	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Volledig leerplichtig:				
5 t/m 12 jaar	2089	2058	2011	2093
13 t/m 16 jaar	1109	1116	1107	1096
<i>Totaal volledig leerplichtig (5 t/m 16)</i>	<i>3198</i>	<i>3174</i>	<i>3118</i>	<i>3189</i>
Kwalificatieplichtig:				
17 jaar	238	286	287	276
<i>Totaal leerplichtig (5 t/m 17)</i>	<i>3436</i>	<i>3460</i>	<i>3405</i>	<i>3465</i>
Bovenleerplichtig:				
18 t/m 22 jaar	956	1026	1077	1224

2.2 Vrijstelling van de plicht tot inschrijving (5 tot 18 jaar)

Lichamelijke of psychische ongeschiktheid (Artikel 5 onder a)

In het schooljaar 2009-2010 hebben 3 kinderen vrijstelling van inschrijving gekregen op medische gronden.

2.3 Basisonderwijs en speciaal basisonderwijs

Absoluut schoolverzuim

In het schooljaar 2009-2010 zijn er geen meldingen van absoluut verzuim

Relatief schoolverzuim

In het schooljaar 2009-2010 zijn er 4 meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim binnen gekomen bij de leerplichtambtenaar waarvan 1 melding vanwege relatief verzuim artikel 13a (vakantie buiten schoolvakanties.)

Er zijn 2 meldingen van ongeoorloofd verzuim binnengekomen van leerlingen binnen het speciaal onderwijs.

2.4 Voortgezet Onderwijs, Speciaal Voortgezet Onderwijs en MBO

Absoluut schoolverzuim

De in- en uitschrijfgegevens van de scholen en onderwijsinstellingen worden centraal geregistreerd. Het ministerie van OCW heeft in de uitvalgegevens van Goirle bekend gemaakt. Het betrof 5 leerplichtigen. 4 Van deze leerlingen hebben zich voor een vervolgopleiding ingeschreven.

Relatief schoolverzuim

In de volgende overzichten staan de gegevens over leerlingen uit Goirle en Riel in het Voortgezet Onderwijs en MBO.

Er zijn in totaal 118 meldingen van verzuim ontvangen en afgehandeld in het schooljaar 2009-2010.

Aard en aantal meldingen bij Leerplicht Tilburg (13 t/m 17-jarigen)	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
	aantal	aantal	aantal	aantal
Aanvraag Vavo	2	0	0	0
Relatief verzuim	37	53	68	112
Luxeverzuim	3	4	3	0
Schoolplaatsing	4	1	3	1
Signaalverzuim - dreigende verwijdering	2	3	2	0
Signaalverzuim - risicoleerling	0	3	2	1
Schorsing	2	8	15	1
Verwijdering	0	1	2	0
Uitschrijving	4	12	3	1
Ziekteverzuim	4	2	4	1
Zorgmelding	2	0	0	0
Mislukte Halt toepassing			1	0
Overige			3	1
TOTAAL	60	87	106	118

Aantal meldingen totaal verzuim naar leeftijd	2005-2006	2006-2007	2007- 2008	2008-2009	2009-2010
	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
12 jaar	0	1	4	0	3
13 jaar	4	3	12	1	14
14 jaar	8	10	16	19	23
15 jaar	7	19	8	23	23
16 jaar	25	25	18	12	33
17 jaar	35	10	8	13	22
TOTAAL	79	68	66	68	118

Aantal personen bij de meldingen relatief verzuim	2005-2006	2006-2007	2007- 2008	2008-2009	2009-2010
	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
Man	14	18	19	24	52
Vrouw	19	14	22	26	30
TOTAAL	33	32	41	50	82

Meldingen relatief verzuim naar schoolsoort	2005-2006	2006- 2007	2007- 2008	2008-2009	2009-2010
	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
(voortgezet) speciaal onderwijs	0	0	2	4	10
Voortgezet onderwijs	33	29	37	51	70
Beroepsonderwijs	0	0	0	12	32
Onbekend				1	0
TOTAAL	33	29	39	68	112

Aanvragen vrijstelling kwalificatieplichtigen (art 15 lpw)	2006-2007	2006-2007	2007- 2008	2008- 2009	2009- 2010
	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
Toekenning	3	5	3	1	3
Weigering	0	1	0	0	0
TOTAAL	3	6	3	1	3

Aantal waarschuwingen en p.v.'s Schooljaar 2009-2010 (pas vanaf dit schooljaar opgenomen in jaarverdag)	MBO	VO	VSO	Totaal
Procesverbaal	4	5		9
aanvullend Procesverbaal	1	1		2
Halt-verwijzing	3	5		8
mondelijke waarschuwing	1	5		6
schriftelijke waarschuwing	6	15	1	22
Totaal	15	31	1	47

2.5 Voortijdig schoolverlaters

RMC effectrapportage

RMC-meldingen worden bijgehouden door de RMC-coördinator van de gemeente Tilburg voor de gehele RMC-regio, waaronder Goirle. Uit de RMC-meldingen blijkt dat de meeste jongeren hun opleiding stoppen om te gaan werken. Er is meestal geen sprake van een problematische situatie, vaak zijn ze van plan om later alsnog een opleiding te volgen. Hieronder staat een overzicht van de geregistreerde voortijdig schoolverlaters (18 - 23 jr). Deze jongeren zijn na melding doorgestuurd naar het jongerenloket Blink.

	Gegevens RMC 2006-2007	Gegevens RMC 2007-2008	Gegevens RMC 2008-2009	Gegevens RMC 2009-2010
Man	16	17	13	3
Vrouw	19	9	18	8
Leeftijd:				
16 jaar	3			
17 jaar	8	4	2	2
18 jaar	13	8	17	4
19 jaar	11	8	6	4
20 jaar		4	4	1
21 jaar		2	1	
22 jaar			1	
Laatste opleiding:				
Praktijkonderwijs	2			
Bovenbouw VMBO	3			
Bovenbouw HAVO/VWO		1		1
Volwasseneneducatie (VAVO)	2	2	2	
BOL niveau 1 t/m 4 (beroepsopleidende leerweg, 5 dgn school)	16	12	19	6
BBL niveau 1 t/m 4 (beroepsbegeleidende	7	9	9	3

leerweg, 4 dgn werk, 1 dag school)				
Basisberoepsgerichte leerweg (vmbo)	3	1		
Kaderberoepsgerichte leerweg (vmbo)	1			
Onbekend	1	1	1	1
Totaal aantal geregistreeerde vsv'ers	35	26	31	11

3. Werkwijze en uitvoering 2009-2010

Gezien de verzuimcijfers in de gemeente Goirle geen directe reden tot zorg geven, worden er geen specifieke aanbevelingen gedaan om het verzuim terug te dringen. Wel wordt gekeken naar de landelijke trends en vernieuwingen op het gebied van leerplicht en rmc. Het vastgestelde beleid binnen de RMC-regio Tilburg wordt door de Gemeente Goirle gevolgd.

Het aantal meldingen relatief verzuim (spijbelen) lijkt fors gestegen dit jaar. Dit heeft ermee te maken dat door de scholen veel beter en efficiënter gemeld wordt bij het verzuimloket. Het (centrale) verzuimloket is in het schooljaar 2009-2010 in werking getreden.

Zoals te zien in de laatste tabel, betreffende de geregistreeerde voortijdig schoolverlaters, is dit aantal enorm verminderd. Dit is conform de landelijke trend. Ten opzichte van voorgaande jaren starten meer jongeren met een vervolgopleiding na het VMBO.

3.1 Voortijdig schoolverlaten

In 2006 heeft het Rijk de 'aanval' geopend op de bestrijding van het voortijdig schoolverlaten. De nota *Aanval op de Uitval* schetst het kader van het rijksbeleid voor grofweg 2006-2011 in welke periode de landelijke omvang van de uitval moet zijn gehalveerd. De gemeente Tilburg heeft een beleid opgesteld voor de aanpak van het voortijdig schoolverlaten: het *Plan van Aanval* (2007.)

Met ingang van 1 augustus 2008 is er gestart met een landelijk uitrol "1-loket" voor verzuim en voortijdig schoolverlaten. Het ministerie van OCW heeft samen met de IB-groep het loket vormgegeven en in de praktijk uitgezet. In de regio Midden-Brabant, waartoe de gemeente Goirle behoort, is in februari 2009 gestart met het nieuwe loket.

3.2 Dag van de leerplicht

Om het belang van leerplicht onder de aandacht te brengen van scholen, leerplichtige jongeren en hun ouders is er een jaarlijks terugkerende 'Landelijke Dag van de leerplicht' ingesteld.

Gemeenten kunnen meedoen door op lokaal niveau een activiteit te ontplooiën die te maken heeft met de leerplicht.

Met leerplichtambtenaren uit de regio wordt in een werkgroep jaarlijks bekeken hoe deze dag in de regiogemeenten ingevuld wordt. Dit schooljaar vond de voorgenoemde dag plaats op donderdag 18 maart 2010.

3.3. Leerplichtcontrole met politie

Op 26 mei 2010 werd er in Tilburg en in de regiogemeenten door leerplichtambtenaren en politie een leerplichtcontrole uitgevoerd. In Goirle is er op die dag een groep jongeren gecontroleerd (bij Winkelcentrum De Hovel) maar de jongeren konden aantonen dat er geen sprake was van ongeoorloofd verzuim (door het overhandigen van lesrooster, duidelijk was te zien dat het om een tussenuur ging.)

Het is de bedoeling dat de leerplichtcontrole jaarlijks 2 x wordt uitgevoerd.

Doel:

Het is aangetoond dat schoolverzuim een tekort kan zijn voor risicogedrag wat weer kan leiden tot voortijdig schoolverlaten en crimineel gedrag. Vroegsignalering is wenselijk om voortijdig schoolverzuim en criminele ontwikkeling bij jongeren te voorkomen. Om een signaal te geven aan jongeren, ouders en school, is er samenwerking tussen de politie en leerplicht van de gemeente Tilburg en de regio. Er wordt gezamenlijk een leerplichtcontrole-actie uitgevoerd. Het is een signaal naar jongeren, ouders en scholen dat er gecontroleerd wordt op ongeoorloofd schoolverzuim.

Middel:

De controle wordt uitgevoerd in het publieke domein. Locaties waar jongeren vertoeven tijdens schooltijden worden bezocht. De jongeren en evt. de ouders worden aangesproken en er vindt een controle plaats op schoolverzuim.

3.4 Zorg voor Jeugd signaleringssysteem

Het systeem Zorg voor Jeugd ondersteunt een efficiënte, niet vrijblijvende vorm van samenwerking tussen instellingen en organisaties waarbij de belangen van de jeugdige en het gezin centraal staan. In het systeem kan enkel data-informatie ingebracht worden, geen inhoudelijke informatie. Het systeem is een hulpmiddel om problemen bij jeugdigen in de leeftijd van 0 tot 23 jaar zo snel mogelijk op het spoor te komen en vervolgens alle betrokken functionarissen in de keten beter in staat te stellen om hulpverlening af te stemmen en voorkomt dat jeugdigen tussen wal en schip vallen. Bovendien zijn er duidelijke afspraken vastgelegd over taken en bevoegdheden en wie in welke situatie actie ondemeemt. Deze afspraken zijn zo vertaald dat het systeem per situatie automatisch een ketencoördinator aanwijst.

Vanaf het schooljaar 2009 -2010 is de leerplichtambtenaar namens de gemeente Goirle signaalgever in het systeem van Zorg voor Jeugd. Zij geeft een signaal af wanneer zij zich zorgen maakt over een jeugdige en waarbij een risico gezien wordt voor een gezonde lichamelijke, psychische, sociale of cognitieve ontwikkeling.

3.5 Verzuimcontroles

In het schooljaar 2008-2009 en schooljaar 2009-2010 heeft de leerplichtambtenaar bij alle basisscholen in de Gemeente Goirle verzuimcontroles uitgevoerd.

Deze controles worden vooraf aangekondigd bij de schoolleiders van de scholen. De controle is gericht op de volgende zaken:

Aanwezigheid en inhoud verzuimbeleid;
Aanwezigheid en deugdelijkheid administratie/registratie;
Aanwezigheid en inhoud schoolgids (is er voldoende informatie over leerplicht en verlof voor de ouders beschikbaar)

Tijdens deze controles zijn er geen bijzonderheden naar voren gekomen. Wel is er bij alle directeuren gewezen op extra alertheid bij luxeverzuim. Ook de verplichtingen van schooldirecteuren ten aanzien van het geven van verlof is onder hun aandacht gebracht.

3.6 Kwalificatieplicht en Kinderbijslag

Per 1-10-2009 is de Algemene Kinderbijslagwet aangepast aan de kwalificatieplicht. Ouders van jongeren van 16 en 17 jaar zonder startkwalificatie kunnen gekort worden op de kinderbijslag wanneer die jongeren verzuimen. Het gaat omeen 'technische' harmonisatie van wetgeving, maar een positief effect op voortijdig schoolverlaten wordt verondersteld. Met deze aanpassing is er namelijk een extra drangmiddel voor ouders van jongeren die dreigen uit te vallen. Ouders krijgen in principe alleen kinderbijslag voor hun 16- of 17-jarig kind wanneer deze bezig is met het behalen van de startkwalificatie en daarbij voldoet aan de eisen van de leerplichtwet. Alle gemeenten hebben hiervoor een overeenkomst met de SVB gesloten, zo ook de Gemeente Goirle.

3.7 Nieuwe ambtsinstructie leerplichtambtenaar

In 2009 heeft Ingrado* in samenwerking met de VNG een format voor een instructie gemaakt voor de leerplichtambtenaar en de RMC-functionaris. Veel gemeenten in Nederland hebben de tekst van dit format overgenomen en aangepast aan hun specifieke situatie en deze nieuwe ambtsinstructie vast laten stellen door het college van Burgemeester en Wethouders. De leerplichtwet 1969 en aanpalende wetgeving is de afgelopen jaren op een aantal punten gewijzigd.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- de invoering van de kwalificatieplicht;
- de invoering van het verzuimloket;
- de aanpassing van de Algemene Kinderbijslagwet.

Naast de bovenstaande wetswijzigingen blijkt dat er steeds meer aandacht voor het onderdeel preventie is.

De nieuwe ambtsinstructie is in het schooljaar 2009-2010 aangepast en vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Goirle.

* Ingrado=brancheorganisatie van de gemeentelijke leerplicht en RMC-functie.

4. Schooljaar 2010-2011

4.1. Aanwijzing en richtlijn strafrechtelijke aanpak schoolverzuim

Per 1 februari 2011 treedt de Aanwijzing en richtlijn strafrechtelijke aanpak schoolverzuim in werking.

De strafmaten voor overtredingen van de Leerplichtwet zijn beschreven in deze richtlijn.

Het volgen van onderwijs is essentieel voor de individuele ontwikkeling van een kind en het verwerven van een eigen plaats in de maatschappij. Structureel verzuim blijkt te vaak een voorbode van ernstige gedragsproblemen te zijn, niet zelden leidend tot criminaliteit. Daarom is er voor jonge kinderen niet alleen een recht op onderwijs, maar ook een plicht om onderwijs te volgen.

Om het doel 'volgen van onderwijs' voor zo veel mogelijk kinderen te realiseren is een gecoördineerde en optimale inzet van alle betrokken partners (scholen, gemeenten, raad voor de kindbescherming, politie, bureau jeugdzorg, inspectie voor het onderwijs, Openbaar Ministerie en rechter) vereist.

De leerplichtambtenaar vervult de schakelrol bij deze gezamenlijke aanpak van schoolverzuim en neemt het initiatief voor een adequaat vervolg op de verzuimmeldingen. Terugleiding naar school staat hierbij altijd centraal.

Deze aanwijzing heeft betrekking op de strafrechtelijke handhaving van de Leerplichtwet 1969.

Het zwaartepunt bij de gezamenlijk aanpak ligt in het stadium voorafgaand aan een eventuele strafvervolgning. Indien het echter tot een strafrechtelijk vervolg komt, is het van groot belang dat het Openbaar Ministerie daadkrachtig en effectief optreedt. Voor de partners dient duidelijk te zijn wat zij van het Openbaar Ministerie kunnen verwachten en dat zij daar op kunnen vertrouwen.

4.2. Centrum voor Jeugd en Gezin in Goirle

Op 27 januari 2011 wordt het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Goirle geopend. Binnen deze voorziening werken alle bekende organisaties samen die zich met jeugd bezighouden.

Deze voorziening biedt een extra impuls voor de samenwerking en versterking van de zorgstructuur op scholen, waarbij de leerplichtambtenaar ook nauw bij betrokken is.

Bijlage

Algemeen

In deze bijlage worden algemene onderdelen van de leerplicht besproken en de instrumenten om voortijdig schoolverlaters terug naar school en/of werk te geleiden.

Leerplicht

De leerplicht is geregeld in de Leerplichtwet 1969. De handhaving van de leerplicht is erop gericht om een optimale deelname van jeugdigen aan het onderwijs te verkrijgen. In de Leerplichtwet is vastgelegd dat ouders ervoor moeten zorgen dat hun leerplichtige kinderen bij een school staan ingeschreven en dat zij die school

daadwerkelijk geregeld bezoeken. Hiemee wordt bedoeld: dagelijks, volgens het door de school vastgestelde rooster.

De leerplicht begint op de eerste dag van de maand, volgend op de vijfde verjaardag van de leerling. De volledige leerplicht eindigt aan het eind van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar is geworden.

Per 1 augustus 2007 is de partiële leerplicht afgeschaft. Hiervoor in de plaats is gekomen de **kwalificatieplicht** die betrekking heeft op alle jongeren van 16 of 17 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald. Een startkwalificatie is een diploma vwo, havo of mbo op minimaal niveau 2 (basisberoepsopleiding.)

De Leerplichtwet geldt voor alle jongeren, die in Nederland verblijven, ook voor jongeren die hier tijdelijk en / of illegaal verblijven. Een schooljaar loopt altijd van 1 augustus tot en met 31 juli.

In de Leerplichtwet is het toezicht op de naleving van de wet opgedragen aan Burgemeester en Wethouders.

De gemeente is verplicht een of meer ambtenaren aan te wijzen, die belast zijn met het feitelijke toezicht op de Leerplichtwet. De gemeente is op grond van de Leerplichtwet eveneens verplicht een administratie te voeren ten behoeve van de handhaving van de Leerplichtwet. Een jongere valt onder het toezicht van de leerplichtambtenaar van de gemeente waarin hij/zij woont.

De leerplichtambtenaar dient actie te ondernemen bij meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim. Er zijn twee soorten verzuim te onderscheiden:

- Absoluut schoolverzuim: een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling staat niet bij een school of onderwijsinstituut ingeschreven;
- Relatief schoolverzuim: een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling staat wel ingeschreven bij een school of onderwijsinstituut, maar deze wordt zonder geldige reden gedurende een lange of korte periode niet bezocht (spijbelen.)

Het absolute verzuim kan getraceerd worden uit de leerlingenadministratie. Directies van scholen zijn wettelijk verplicht binnen 7 dagen in- en uitschrijvingen van leerlingen aan de gemeente door te geven.

Relatief schoolverzuim is weer onder te verdelen in:

- Signaalverzuim: het schoolverzuim is een signaal dat er sprake is van problemen, bijvoorbeeld faalangst, problemen op school of in de gezinssituatie;
- Luxe verzuim: leerplichtige kinderen gaan niet naar school uit luxe overwegingen, zoals een vakantie of uitstapje met de familie.

Om actie te kunnen ondernemen tegen relatief schoolverzuim is de leerplichtambtenaar afhankelijk van de melding van de directie van de school. De directeur is verplicht om ongeoorloofd schoolverzuim aan de leerplichtambtenaar te melden als de wettelijke drempel van 16 uur in 4 opeenvolgende lesweken overschreden wordt.

Halt

Leerplichtambtenaren hebben op grond van de leerplichtwet 1969 een aantal middelen in handen om constructief te werken aan spijbelproblemen. Een van de mogelijkheden is een doorverwijzing naar Bureau Halt voor een werkstraf.

Halt is een kans om niet het justitiële traject in te moeten. Het positief afronden van een Halt-straf heeft geen gevolgen voor een strafblad, een proces verbaal wel. De leerplichtambtenaar maakt bij weigering van de voorgestelde Halt-straf een proces-verbaal op en geeft dit tijdens het JCO (justitieel casus overleg) af aan de parketsecretaris van het OM en de Raad van Kinderbescherming. De halt-straf vormt de eerste sanctie die in de regel wordt opgelegd bij beginnend verzuim. Het JCO vindt 2 keer in de week plaats. Deelnemers aan dit overleg zijn het openbaar ministerie (voorzitter van het overleg), de politie, Raad voor de Kinderbescherming, Bureau Jeugdzorg, Halt en Leerplicht. In het JCO worden alle (strafbare) politiecontacten van minderjarigen besproken. Hieronder vallen jongeren die zich o.a. schuldig hebben gemaakt aan relatief schoolverzuim.

Vavo

Het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) is een vorm van voortgezet onderwijs voor volwassenen dat overdag en 's avonds wordt gegeven. Officieel kent het vavo een minimum leeftijdsgrens van 18 jaar, maar er geldt een tijdelijke dispensatieregeling waardoor ook 16- en 17-jarigen een tweede kans krijgen om hun diploma te halen. Voor de deeltijd-vavo wordt zonder meer ontheffing verleend. Voor de voltijdse vavo gelden de volgende toetsingscriteria:

- de maximale verblijfsduur van vijf jaar in de 1e fase (eerste kans) is bereikt;
- de leerling heeft geen keuze kunnen maken voor een beroepsopleiding;
- de leerling wordt niet aangenomen voor een beroepsopleiding;
- er zijn psycho-sociale redenen. Als dit het geval is dient toelating te geschieden in overleg met de toeleverende school. Deze laatste levert een schriftelijke toelichting.

Alternatieve trajecten

Dit zijn voorzieningen voor leerplichtige jongeren die op school buiten de boot vallen. Zij worden tijdelijk zeer intensief begeleid, zodat ze weer terug kunnen keren in het reguliere onderwijs. Hiemee probeert men voortijdig schoolverlaten te voorkomen.

De ontwikkelingen met betrekking tot de alternatieve trajecten binnen Tilburg en de reboundmiddelen voor het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Midden-Brabant (SWV MB) worden door de leerplichtambtenaar van Goirle via het regionaal overleg gevolgd.

Enkele voorbeelden van trajecten om leerlingen hulp te bieden zijn:

Op de Rails

Het project Op de Rails is er voor leerlingen die gedragsproblemen op school vertonen waardoor conflicten kunnen ontstaan. Conflicten tussen leerling, school en/of medeleerlingen. Deze leerlingen hoeven niet direct naar het speciaal onderwijs. Wel hebben zij en hun ouders hulp nodig om te voorkomen dat ze niet naar school (terug) kunnen. De uitvoering van het project Op de Rails in de regio Midden-Brabant vindt voor leerlingen ouder dan 12 jaar plaats vindt op VSO cluster 4 Parcours en voor leerlingen jonger dan 12 jaar op SO Cluster 4 Parcours. Bij Op de

Rails gaat het om leerlingen die verwezen zijn door de Permanente Commissie Leerlingenzorg.

Herstart

Het project Herstart past volledig in het beleid van het voortijdig schoolverlaten en is er op gericht het aantal leerplichtige leerlingen dat thuiszit te verminderen.

Herstart heeft twee doelstellingen:

- het bepalen welke school het beste past bij die thuiszitters;
- deze leerlingen weer leren wennen aan het dagritme en de regelmaat van naar school gaan.

Crossroads

Crossroads Tilburg is een project voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar die met Justitie in aanraking zijn geweest, vanwege straf- of civielrechtelijke problemen. Na een uitspraak van de rechter of op aanwijzing van de gezinsvoogd komen jongeren bij Crossroads terecht. De jongeren krijgen een gestructureerd en individueel programma. Het onderwijs wordt gegeven op VSO Parcours of ROC-Tilburg (school voor AKA)

Rebound

De Reboundvoorziening is een voorziening voor jongeren om hen gedurende een korte periode (maximaal 12 weken, de gehele week) buiten de schoolse setting op te vangen en te begeleiden. De activiteiten moeten er op gericht zijn dat de jongeren worden teruggeleid naar regulier onderwijs. Ten aanzien van de doelgroep spreekt de regeling reboundvoorziening over grensoverschrijdend gedrag, waarbij de veiligheid van anderen en van de jongeren zelf in gevaar is. Het belangrijkste doel van de Rebound Midden-Brabant is het verbeteren van het gedrag van de leerling, waardoor een terugkeer naar het voortgezet onderwijs mogelijk is.

School voor AKA (Arbeidsmarktgekwalificeerd Assistent)

Deze voorziening van het ROC Tilburg is er voor 16- en 17 jarigen die om uiteenlopende redenen hun schoolloopbaan niet meer kunnen vervolgen. Zij kunnen in deze voorziening zoveel mogelijk vaardigheden opdoen om toch aan het werk te kunnen.